



GAZETA WARSZAWSKA

W ŚRZODE DZIA 11. CZERWCA ROKU 1788.

Z Warszawy dnia 11. Czerwca.

Dnia 4 Czerwca z rana, w tutejszym Obserwatorium Zamkowym J.K.Mci, obserwowane było zaćmienie słońca od strony południowej przez Astronoma Królewskiego I.X. Bystrzyckiego Kanonika Warszaw: w Kompanii 4X. Gawrońskiego Kancel: Katedr: Krakow. Opata Koadiut: Jędrzejewskiego, Lektora J.K.M. Podług pierw: Obserwatora, Początek zaćmienia o G. 8. M. 56. S. 45. Koniec o G. 10. M. 57. S. 53. Podług drug: Obserwatora, początek Zaćm: o G. 8. M. 56. S. 50. Koniec o G. 10 M. 57. S. 50. Wielkość Zaćmienia z strony Południowej prawie zupełnie całów 5. Podług Pierwsze: Obserw: do pierwszego brzegu Makuly słoneczney znaczney niedaleko brzegu słońca będącey, z kąd się zaćmienie zaczęło, dotknął się brzeg Xieżyca o G. 9. M. 6. S. 4. Do drugiego brzegu teży Makuly o G. 9. M. 6. S. 13. Zupełnie też Makula z pod Xieżyca wyszła o G. 10. M. 41. S. 11. Podług drugie: Obserw: brzegu pierwszego teży Makuly brzeg Xieżyca dotknął się o G. 9. M. 6. S. 6. Do drug: brzegu teży Makuly o G. 9. M. 6. S. 15. Zupełnie też Makula z pod Xieżyca wyszła o G. 10. M. 41. S. 16. Wszytkich Obserwacyi są tu wyrażane czasy prawdziwe. Też Obserwacyi był

przytomnym J.K.Mość P. N. Miło: z Xiążęciami Poniewozkim Podtkarbim Wielkim Litew: dniem przedtym z Grodna do tutejzey Stolicy przybyłym.

Z Gazety Wiedeńskiej d. 31. Maia: Dowiadujemy się z listów piśanych dnia 25. tego Miesiąca z Semlina, że y w tamecznych okolicach tak, jak po całych Węgrzech, Epidemiczny katar rozszerzył się powszechnie prawie; tudzież, że Cesarz Jmć od tegoż kataru był napastowany, ale za kilka dni został od niego uwolniony. W Uroczystość Bożego Ciała, Cesarz Jmć z Arcy-Xiążęciami Franciszkim, asystował do Publiczney Processyi, którą w Semlinie odprawiono. W tutejszey zaś Stolicy Wiedeńskiej, podczas Processyi Ho-

żego Ciała, miejsce Cesarza Jmci, z Wielką Cesarzkiego Dworu Asystencyą zastępował Xiążę Jmć *de Starhemberg*. Wielki Mistrz tegoż Dworu Cesarzkiego.

Z 30. *Turkow*, których Cesarz Jmć puścił na parol, żeby Familiją swoją do *Zwornick* mogli odprowadzić, powróciło już 18. do *Racsa*, czekając tam na drugich, którzy zatrzymali się jeszcze w swoim kraju, aby za przybyciem pozostałych, mogli się dopiero razem udać do wyznaczonego dla siebie miejsca *Szegedyna*.

Według publicznych wiadomości ze *Lwowa* pod dniem 22. *Maia*, Armia *Rossyjska* pod Komendą Generała *Soltikowa*, wzdłuż *Dniestru* maszeruje ku *Benderowi*, y miała już pod *Soroka* wtargnąć do *Moldawii*. Przez to, nietylko pozycja Pułkownika *Fabry* w *Jassach* jest zupełnie zabezpieczona, ale nawet wszelka także komunikacya między *Benderem* y *Chocimiem* rozzerwana. Tym czasem, gdy jedna Armii *Rossyjskiej* część pomyka się ku *Benderowi*, druga teyże Armii część, oblężenie *Oczakowa* ma rozpocząć.

Z *Payza* dnia 16. *Maia*. Z *Marsylii* donoszą, że 6. *Angielskich* Okrętów z wojenną Amunicyą rodzaju wszelakiego, do *Carogrodu* dla *Porty* zawinęło.

Z *Wiednia* d. 17. *Maia*. *Rossyjsko*-Cesarzki Kapitan *de Blatini*, zawczora przybywszy tu kuryerem z *Peterzburga*, przywiezione z sobą listy oddał tuteyszemu Posłowi *Rossyjskiemu* Xiążęciu *Galliczynowi*, któ-

ry po ich odebraniu, udał się wraz do Cesarzko - Królewskiego Kancelarza Stanu Xiążęcia *de Kaunitz*, y więcej niż godzinę z nim konferował. Lubo niewiadomo do jakiego owe expedycye zmierzały interesu, domyslić się jednak można, że treść ich być musiała wielkiej wagi, ponieważ natychmiast listy te posłano przez spieszego kuryera do Cesarza Jmci do Kwatery Głowney.

Na rozkaz Monarchy, dzieie się teraz nowe Rekrutów wybieranie, iakiego w Monarchii *Austryackiej* niebyło jeszcze. Ze wszystkich do Wojskowej służby zdatnych, piętego człowieka przystawić trzeba. Ludzie ci musztrów się uczą y w okolicach swoich zostaną do dalszych ordynansów.

Dziś o samo południe, posłano ztąd do Armii 254. *Piekarzów*, których z paradą wychodzących przeprowadzała muzyka aż do wsiadania na statki.

Towary zakazane (*Kontrabando*) niebędą już palone, ale za granicą być mają przedawane, y pieniądze za nie, na pożytek kraju obroczone.

Z *Madrytu* d. 5. *Maia*. Nasze Ministerium, Posłowi *Rossyjskiemu*, po uczynioney od niego Notyfikacyi o *Flocie Rossyjskiej*, mającey się zawiąć na *Szrodziemnym Morzu*, y po przyłączoney rekwizycyi, ażeby okręty teyże Floty, gdyby potrzeba tego wyciągała, mogły zawinąć

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEJ

WęSRZODE DNIA 11. CZERWCA ROKU 1788.

Z Nowogroda w Ziemi Łomżyńskiej d. 3. Czerwca Dnia 26. Maja z południa o godz. 4. zaczął się ogień w Mieście ze złego komina, który wkrótce, ile przyśfuszy y wietrze, tak się rozleźzył, iż w przeciągu 3. godzin, w perzynę obrocił domów Miejskich 86. nareszcie posunął się ten pożar na Poświętne. tam pochłonął Kościół muirowany pod dachówką, Dzwonnicę aż do stopienia dzwonów, Plebania, Wikaryat, Szpital, gumna, obory, ogród fruktowy, wszystkie domy, y cały majątek Plebański. Następniący Niedzieli, przy zebraniu mnogiego ludu, stanawszy tuteższy Proboszcz (4X. Kraiewski Kan: Katedr: Ploc:) na gruzie Przybytku Pańskiego, zachęcał lud do jak naysprzedzszego zgladzenia brzydkości spustofzenia zdarzonego na mieyscu Świętym, aby podług możności szli za przykładem Pasterza swiego Xiążęcia Jmci Biskupa Płockiego, który chcąc czcić Pana z majątku swego, nayspierwszy przybył z wipomożeniem, dając znaczną kwotę pieniężną na poratowanie spustofzoney Świątynicy Pańskiej. Ta hojność prawdziwie Xiążęcia, wżyskich Parafianow pobudziła do słodkich łez, y do gorących Modlitw do Boga za swego Pasterza.

Z Wiednia d. 17. Maja. Baron de Bechard, Leytnant-Feldmarszałek Woysk Cefarskich, przy Attaku od Turkow d. 22. Kwietnia przy Tamie Bechajskiej przypuszczonym ciężko raniony, umarł w Kwaterze Generalney w Semlinie dnia 9. tego Miesiaca, mający lat 59. Generalowie Khün y Schlaun, także dawniey od Turkow ranieni, żyją wprawdzie; ale wątpią; żeby iuż mogli dalszą służbę Woyskową odprawować. O stanie zdrowia Xiążęcia Jmci Poniatowskiego, Synowca Króla Jmci Polskiego, żadey iuż boiaźni nie mają; owszem iest nadzieia prętkiego ozdrowienia.

Powszechnie tu mówią, że Dwór Berliński, deklarował się za stroną dwóch Dworów Imperyalnych; lecz ofiarując razem swe pośrednictwo dla pogodzenia Mocarstw woiuiących.

Piszają, że Turecki Garnizon w Belgradzie, dnia 3. Maja, radosnym ze wżyskich harmat wystrzeleniem ogłosił, iż W. Wezyr, większą połowę odbywszy iuż drogi, przybył tegoż dnia do Sophie, czyli Sofsy, Stołecznego Miasta Bulgaryi.

Ze Lwowa d. 11. Maja. Gubernium Gallicyjskie pod dniem 8. Kwietnia wydało List Okolny, ażeby Zydowska Nacya, tak liczna w tym

Królestwie, stała się użyteczniejszą dla Kraju, y także miała okazją przyśłużenia się dla dobra powszechnego, a przez to nowe sposoby życia dla siebie otrzymała, zyskując razem tak na oświeceniu, iak na ulepszeniu obyczajów; Cezarz Jmć, na mocy Dekretu Nadwórnego pod dniem 18. Lutego niniejszego roku łaskawie raczył postanowić, ażeby *Zydzi w Gallicyi*, zaraz przy terażniejszych okolicznościach Woennych, do Woytkowey służby byli obroceni, y w tym zamiarze odtąd razem z *Chrześcianańskimi* Poddanemi zapisywani.

Z Holandyi d. 17. Maia. Nota, którą sprawuiący *Francuskie* interesa w *Hadze*, oddał *Stanom Generalnym*, ściągając się do objaśnienia 6. Artykułu Traktatu między *Anglią* y *Holandyą* zawartego. *Stany Generalne* odpisały już na tę Notę, y przez swoiego Ministra w *Paryżu* będącego, kazały oddać Dworowi *Francuskiemu* Kopia Traktatu rzezonego, gdzie Artykuł szósty wzmiankowany tak jest ułożony, że za postanowienia się niemoże sprawić Gabinetowi *Wersalskiemu*. Słychać też, że Król Jmć *Chrześcianański*, przestając na tey *Stanow Generalnych* Explikacyi, kazał Posłowi swojemu przy Rzpltey Grafowi *de St. Priest* do *Hagi* iechać.

Z Paryża dnia 21. Maia. Ponieważ także Juryzdykcyja *Chatelet* iednomyślny Wyrok ułożyła, nie rejestrować 6. Edyktów nowych; zazczym dnia iutrzejszego przydzie pewnie Królewski rozkaz nakazujący rzezoney Juryzdykcyi to rejestrowanie. Gdyby y tak się ociągala, y składała swoje Funkcye, tedy Strażnik Pieczęci tym czasem umocni Wielką Radę do sprawowania Funkcyi *Chatelet*.

Król przywołać kazał do *Toulouse* Pana *de Castellan* Adwokata Generalnego Parlamentu *Tolossańskiego*, który był posłany do aresztu na Zamek *Lourde*.

Madame Micault d'Harveley, Wdowa po Strażniku Skarbu Królewskiego tegoż imienia, Dama 60. lat mająca, zawczora wyjechała ztąd do *Londynu*, gdzie dnia 27. tego miesiąca ma wziąć ślub z JP. *de Calonne*. Wdowa ta barzo jest majątna. Ona to jest iedną z czterech Corek JP. *Netine*, Cezarsko-Królewskiego Bankierza w *Bruxelli*, y części swey dziedzicznej miała cztery *Milliony*. Po swoim Mężu wzięła 5. *Millionów*, y oprócz tego ma ona ieszcze 80,000. *Liwrow* rocznego dochodu od Króla dożywotnie.

Z Berlina d. 22. Maia. Wczora Król Jmć w obecności wszytkich tu będących dystyngwowanych Gości Cudzoziemców, z wielkim ich ukontentowaniem, odprawił zwyczajną tegoroczną Rewię zgromadzonych tu Reymentów Infanteryi i Kawaleryi. Po skończoney Rewii, nastąpił u Króla Jmci wielki Obiad, na który zaproszono Panującego Xią-

żęcia *de Saxe-Gotha* y Panującego Landgrafa *Hesse-Kasselskiego*, tudzież rozmaitych Xiążąt innych y Generalów.

Podróż, którą Król Jmć po odprawieniu tuteyszey Wielkiej Rewii, w tym zamiarze samym do rozmaitych Prówincyi przedsięwzięcie, następującym sposobem jest urządzona: Dnia 25. tego miesiąca Król Jmć pojedzie do *Custryna*, gdzie zaraz po Królewskim przybyciu zacznie się Rewia szczególna, y dnia 26. Obroty Główne; z placu Rewii prosto Król Jmć pojedzie do *Stargard*, gdzie tegoż ieszcze dnia ma być Rewia szczególna zgromadzonego tam Korpusu Woyska. Dnia 27. 28. y 29. Manewry będą. Ztamtąd Król Jmć ruszy do *Magdeburga*, gdzie dnia 1. Czerwca nastąpi Rewia podobna, dzień zaś drugi, trzeci, y czwarty, przeznaczone są na Mustry Główne y Manewry. Z placu Rewii, Król Jmć uda się zaraz do *Brunswicku*, y ztamtąd dnia 5. do *Minlen* w *Westfalii*, dokąd Króla Jmci Dwór, prosto z *Magdeburga* zaraz dąży. Dnia 6. kontynuuie Król Jmć drogę przez *Bielefeld* do *Hamm*, zkąd dnia 7. przez *Unna* do *Hagen*, y ztamtąd dnia 8. nazad. Dnia 9. do *Wessel*; dnia 10. do *Kliwii*, zkąd Król Jmć odwiedzi Xiążęcia Dziedzicznego *Stadhudera* w *Loo*, a ztamtąd znowu do *Kliwii* powróci nazad.

Z *Peterzburga* d. 15. *Maia*. O wiadomości nayduiącey się po niektórych Gazetach Cudzoziemskich, iakoby zostaiący w *Carogrodzie* Posel *Rossyjski*, otrzymał swoię wolność za Medyacyą tamecznego Ministra *Angielskiego*, nie zawodne daie się upewnienie, że tenże *Rossyjski* Posel, swoiego uwolnienia, żadney obcey nie jest winien Medyacyi, y że *W. Wazyr* sam, surowe dał napomnienie temu, który chlubną tę wiadomość rozsiewać kazał.

DONIESIENIE Z WARSZAWY DNIA 11. Czerw: R. 1788.

Owieszcza się Kredytorów do Substancyi Sł: Marcina *Brzozowieckiego*, y Maryanny Małżonków Rodziców, już zmarłych w Mieście *Skaryszewie* przy *Warszawie* będącym, y ich Sukcesorów, iako to, *Kazimierza Brzozowieckiego* y *Zofii* z *Anikow* Małżonków, *Wojciecha Brzozowieckiego* y *Felicjuszy* z *Petrykowskich* Synów, y Synów *Jakoba Wienckowskiego* y *Katarzyny* z *Brzozowieckich*. Maryanny takż z *Brzozowieckich* *Kwiatkowskiej* Zięcia y Corek, aby likwidowali pretenyje swoie w Kancellaryi Radziec: Miasta *Skaryszewa*, ponieważ podniesionego konkursu czwarty y ostatni termin przypada dnia 17. tego Miesiaca, a to pod przepadkiem Praw y prceny.

Pewna osoba w tych dniach zgubiła sygnecik brylantowy na dnje koloru różowego, we środku dwa ferca, y obrączka z kamyków drobnych. Ten sygnecik był w papierku zawinięty. Koby go znalazł, niech raczy oddać do *P. Szyllera* Iubilera na *Krzywym Kole* miedzkaiącego, a przyzwoitą dostanie nagrodę.

Podaię się do wiadomości, iż są zapozwani Edyktaliter Kredytorowie wwszyey w ogulności Sł: *Wenceślawa Chalupy* Prezydenta Miasta *Nowey Warszawy* y *Doroty* Małżon: aby się przed

Sądem Kommissy przez Rekrrypt IKMci osobno na to wyznaczony, w Warszawie ra Ratuszu Miasta N. W. odprawiać się mającym na d. 14 Czerw: 1788. o sobiście lub przez Plenipotentow świadil; y pretenzy swoje likwidowali. W przypadku niestawienia się, zaocznie przeciwko nim postąpiono będzie, y od pretenzy swoich odsądzeni zostaną.

W Niedzielę przeszła d. 8. Czerwca między 9. y 10. godz: wieczorną, zgubiono na *Końskim Targu* przy Pałacu IP. *Bielinńskiego*, zegarek z repetycyami, z kopertą srebrną gładką, kształtu nowego płaskiego, bez imienia na dnie y na cyferblacie; na którym godziny zawsze się oku w prostej linii okazują; z dwoma indexami złotymi, łańcużkiem stalowym dyamentowej roboty, bez kluczyka. Gdyby kto go chciał sprzedać lub zastawić, uprasza się przytrzymać, y dać znać do P. *Dufour* Kois: IKMci w Rynku M.S.W. pod Nr'em 58. za co dostanie nadgrody Czer: Złotyeh 4.

Na instancją Sukcessorów po śmierci niegdy Sł: *Zuzanny Szubskiej* Sł: *Felixa Szubskiego* Malżonki pozostałych, przyzywany jest po raz ostatni po otrzymanych 5. kondemnatach *Antoni Szubski* syn od lat blisko 20. nieznanujący się, ażeby w Sądach Radz: M. S. W. o godz: 9. z rana oddać za Niedziel 12. względem odebrania części Macierzystey sam o sobiście stawil się; w przypadku zaś na oznaczonym terminie nie stawienia się, Sprawa przeciwko niemu zaocznie wprowadzona będzie, y wyrokiem Sądowym za umarłego ogłoszony, a część iego Aktorom; iako naybliższym Konfukcessorom przyładzona będzie.

Na *Długiej Ulicy* pod Nrni 489. znajdując się *Kocze*, *Karyolki* y *Karety* u JP. *Zoldowicza* do sprzedania.

Autkya dnia 11. 12. y 13. tego Miesiąca przez Au: Up. IKMci za gotowe pieniądze odprawiać się będzie w Kamienicy Sł: P. *Osukowskiego* na *Ulicy Bednarzka* zwaney, to jest: na kanapy, krzesła, stoły, stoliki, zwierciadła, szafy, Itrzelbę, pościel, Wina Francuskie, y inne domowe sprzęty. O godz: 2. po południu.

Wyšla z druku w Warszawie Książka IP. *Cortius* Doktora Medycyny, Konfyl: J.K.Mci y wielu Akademii, w *Francuskim* języku, wiele potrzebnych każdemu wiadomości z dawney y terazniejszey Lekarzkiej Nauki zawierająca, pracowicie y uczenie ułożona, pod tytułem: *Notices Historiques sur la Constitution Epidemique du Cathare, qui a tourmenté presque tous les Habitans de Varsovie & ses environs dans les Mois de Fevrier & Mars &c.* Znajdujesię to małe, ale uczone y pożyteczne Dzieło, w Księgarni P. *Trattnera* na *Senatorskiej Ulicy*.

Dnia 5. Czerwca 1788. między ósmą a dziewiątą godziną z rana, pewnemu Obywatelowi podróżnemu tu w Warszawie uciekl lokay imieniem *Michał*, ukradłszy oprócz bielizny Czerw: Złotyeh 147. w zlocie samym w kiesce zieloney jedwabney będące. Był on twarzy podobny, śniady, czarno zarastający, oczu łpiących, włosów czarnych, nad czołem nitko wyciętych wzrostu dobrego, pleczyły; miał na sobie (ieśli się po polsku nie przebrał) furdut iafno popielaty rasią takiegoż koloru ciemniejszy podszyty, z guzikami białymi cynowemi na drewnie, kamizelkę y spodnie sukienne niebieskie, z takiemiż małemi guzikami, boty nowe z stylpami złotemi; kapelusz mały okrągły czarny, a na nim axamitka ze sprzączką stalową; wziął także płaszcz iafno popielaty kuczbaią podszyty bez guzikow. Powiadał on, iż służył naypierwey u JPana *Brochockiego* w *Łęczyckim*, potym u JP. Podstolego *Kretkowskiego*, naostatek służył dwa lata u JP. *Pomorskiego* Regenta *Kowalskiego*. Tego ktokolwiekby z pieniędzmi schwytał, ma mieć nadgrody Czerw: Złotyeh piętnaście, a niech się referuje, albo tu do Warszawy do JP. *Morawskiego* Pifarza u Rogatek *Wolskich*, albo też do JPana Pocztmaystra *Więckowskiego* na stacy w *Łowicku* na Poczcie *Toruńskiej*.

Obwieszczają się po trzeci raz Sukcessorowie zmarłego niegdy Jana Alexego *Kwiatkowskiego*, iż są zapozwani przed Sąd Radziecki Miasta *Starej Warszawy*, końcem okazania Legitymacyi dowodow, iż są aktualnemi niegdy zmarłego Jana Alexego *Kwiatkowskiego* Sukcessorami. Mają się więc stawic, od czasu zapozwania, to jest od dnia 7 Czerwca Roku 1788. za Niedziel 5. W przypadku zaś niestawienia się, że Substancya po tymże *Kwiatkowskim* pozostała, *Juris Caduci* Uprzywileiowanemu Donataryuszowi wydana będzie.

Licytacya Dworku *Hukowskiego*, na *Ulicy Pańskiej*, pod Nr'm 1222. stoiącego, z mocy Dekretu Sądów Woytowfkich y Ławnicznych Miasta *Bielina*, d. 14. tego Miesiąca o godz: 3. po południu, w mieyscu Sądowym odprawiać się będzie. Zyczący sobie nabyć, może wtześniey iwbey offerenoyą w Kancellaryi tegoż Miasta zapisać, y terminu Licytacyi attentować.

do *Hiszpańskich* Portów, odpowiedziało: że to może być pod ostrożnością w takowym razie przyzwolitą. Jak Poseł *Rosyjski* odebrał pomysłną tę odpowiedź, z warunkiem tylko, żeby nie wiele okrętów wojennych razem, do Portów przybierało, tak zaraz z wiadomością tą żadaną, kuryerem do *Peterzbura* wysłano Legacyi Konfilyiarza, który tu sprawował Funkcyą Sekretarza przy Poselstwie *Rosyjskim*.

Don A. Langara z Eskadrą od 8. Okrętów Liniowych y kilku Fregat, nayduie się w Cieśninie *Gibraltarzkiej*. Flota ta, jest przeznaczona, do czynienia kilka na Morzu *Ewolucyi*, y ma razem służyć za Flotę obserwacyi.

Z *Londynu* d. 16. *Maia*. Sekretarz Stanu *Lord Carmarthen*, przed dwoma dniami, Ministrom Cudzoziemskim deklarował, że nasza Regencya wszelkich wprawdzie sposobów użyje dla przywrócenia Pokoju między wojującemi Potencjami, ale mocno przytym jest rezolwowana, żadney stronie wojującej naymnieyszego w *Brytańskich* Portach nie dawać wsparcia.

Z *Liworno* d. 7. *Maia*. Kapitan *Bajza*, dnia 12. Kwietnia, z Wielką Flotą ruszył z *Carogrodu*. Minister *Rosyjski* *J. P. de Bulgakow*, dnia 3. Kwietnia ieszcze wolności swoiey w *Carogrodzie* nie był otrzymał, chociaż *Porta* dobrowolnie to przyrzekała Ministrowi *Angielskiemu*; który o niedotrzymanie obietnicy, barzo jest urażony. Odebraliśmy tu wia-

domość tę, przez pewny okręt *Raguzanński*, który w przeciągu 33. dni z *Konstantynopola* tu przyptynał.

Z *Austryi* dnia 17. *Maia*. Słychać o Głowney *Tureckiey* Armii pod Komendą *W. Wezyra*, że dnia 16. Kwietnia, naydowała się już między *Adryanopolem* y *Sophią*. Przy ostatnim Mieście, iak pogłoska niesie, lokować się chce poty, poki zamyśli dwóch Cesarzkich złączonych Dworów lepiej się nierozwina; dla obrócenia na ówczas główney swoiey mocy, albo ku okolicom *Benderu*, albo ku *Belgradzkiej* stronie, iak okoliczności będą wyciągały.

Rosyjsko - Cesarzski Feldmarszałek *Graf de Romanzow* z potęgą swoią, która podług niektórych Raportów wynosi blisko 50,000. żołnierzy, całą swą uwagę obrocić musi mianowicie ku *Benderowi*, bo tam ściągać się ma coraz więcej Woyska *Tureckiego*; przeto wszystkie swoje siły zebrane trzymać chce dla dania odporu dzielnego Nieprzyjacielowi. *Turcy* także przy *Oczakowie* liczne Woysko zgromadzili; przeto y *Xiąże Potemkin*, na dobrej mieć się musi ostrożności, żeby *Cherson* y *Taurykę* w powszeczności, przeciwko Nieprzyjacieliskim inkursyom mógł załonić.

Z *Czernowitza* d. 8. *Maia*. Woyska nasze stoją obozem przy *Ravence* w *Multanach*. Nad granicą, sama tylko pokazuje się nędza. Wszyscy ztamtąd *Multańscy* Mieszkańcy pouciekali.

Niektórzy mają to za Akt Religii u *Turkow* y *Tatarow*, że zabitych swoich, ile tylko jest w ich mocy, z niebezpieczeństwem własnego nawet życia, uprowadzają z sobą. *Tatar* każdy, ma loźnego konia naręcznego, dla troiakiey przyczyny: naprzod, aby natychmiast przesiadł na drugiego konia, gdyby konia zabito pod nim; potym, aby zabitego kollegę swego mógł wziąć na konia naręcznego; naostatku, aby głowy zabitych Naszych, z zdobytym łupem, mógł z sobą uprowadzić. Gdy *Turcy* y *Tatarowie* nie mają czasu zsiadać z koni swoich, wtedy używają oni węzy umocowanej przy powrozie; ciskają ją ku trupowi, y trupa zagarnawszy, z sobą wloką.

Trwa ieszcze, iak codziennie słychać, u *Turkow* y *Tatarow* obyczaj dawny, że oni swoy majątek w złocie przy sobie mają. Noszą oni za zwyczaj swoje złoto w pęcherzyku pod lewą pachą dwoma rzemykami około szyi przywiązanym. U niektórych, mianowicie u *Turkow*, naleziono złoto w ich Zawoju, ułożone nakształt wianka, przy którym dukaty, cieniuchnym bardzo drótem ujęte były. Żołnierze nasi, w gotowych pieniądzech, znaczną już zdobycz zachwycili, y niejednemu Gemeynowi dostało się w dziele 100. Dukatow.

Z *Kliwii* d. 22. *Mai*a. Tuteyszy Magistrat, na przyjęcie *Pruskiego* Naszego Króla Jmci, wielkie czyni przygotowania. Mianowicie zaś będzie

okazała wielka iluminacya, która d. 10. Czerwca, iako w dzień przyjazdu Monarchy, ma być zapalona. Ztąd uda się Nasz Monarcha do *Lo*, dla odwiedzenia Xiążęcia Dziedzicznego *Stadhudera*, y Xiężney Małżonki iego, a swoiey Siostry.

Z *Austrji* dnia 21. *Mai*a. Przed przybyciem 8. Batalionów Infanterji do *Kroacyi* przeznaczonych, które więcey niż 14. dni z *Wiednia* do swiego przeznaczenia być muszą w marszu, Xiąże *Lichtenstein*, znacznego nic niemoże zacząć, bo chociaż całe iego Korpus wynosi do 40,000. ludzi, z tey liczby jednak potrzebuie on przynajmniey dwu części trzecich do osadzenia obszeranych granic; nie wiele zatym zostaje iemu Woyska do przedsięwzięcia wyprawy iakiey. *Dubica*, *Busin*, *Ostrosacz*, *Furia*, *Kladusa*, *Todorovo*, *Novi*, &c. są to mocne *Tureckie* Zamki na górach, których bez ośleżenia niemożna zabrać; przeto każdy ztąd łatwo sobie wniesie, dla czego z naszey strony tenże sam ieszcze Kordon mocny, z którego Dywizya jedna zawsze wspierać musi drugą, nieuchronnie jest potrzebny.

W *Fiume* wielkie czynią się Kontrakty na uprowidowanie żywnością Floty *Rossyjskiej*, która w Iesieni zapewne spodziewana jest przy brzegach *Albanii*.

Nasz Konsul w *Tanger*, Deklaracyą Woyny Cesarza *Marokańskiego* nam już przysłał.